

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

13.08.2024

Vår ref:

2024/31029

Deres dato:

«RefDato»

Deres ref:

«Ref»

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Mabel Katrine Trovum, 22003589

Ny informasjon vedrørende pålegg om utredning av behovet for innføring av nitrogenrensing for avløpsvann

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har mottatt vedtak i klagesakene for Hole kommune og Gol kommune. Miljødirektoratet har opphevet vilkår i tillatelsene om utredning av behovet for innføring av nitrogenrensing for avløpsvann fra tettbebyggelser i disse kommunene. Statsforvalteren vurderer at klagesaksavgjørelsene vil få betydning for allerede gitte pålegg om utredning av behov for nitrogenrensing i kommunene; Modum, Nesbyen, Flå, Hol, Krødsherad, Hemsedal, Ringerike og Ål.

Vi anbefaler kommunene å sette sine utredningsprosjekter i bero inntil videre. Statsforvalteren vil komme med konkrete tilbakemeldinger til hver enkelt kommune om hvordan prosessen med å utrede og innføre nitrogenrensing for deres tettbebyggelse/r vil fortsette.

Dette brevet er et informasjonsbrev for de kommuner som har fått pålegg fra Statsforvalteren om å utrede behovet for innføring av nitrogenrensing for avløpsvann.

Bakgrunn

De siste årene har det vært et økende fokus på miljøtilstanden i Oslofjorden. I *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* trekkes det frem at tilstanden for livet i Oslofjorden er svært alvorlig, og at påvirkningene på fjorden er langt større enn det økologien kan tåle. Påvirkningsbildet er sammensatt, men utslipp fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse pekes på som to av de største påvirkningene. Oslofjorden har i dag store eutrofi-problemer. En rapport fra NIVA og Havforskningsinstituttet, *Utredning av behovet for å redusere tilførslene av nitrogen til Ytre Oslofjord*, viser at det slippes ut for mye nitrogen til Oslofjorden. Rapporten konkluderer med at det er behov for å redusere tilførsler av nitrogen fra avløpssektoren. Dette innebærer å innføre nitrogenrensing ved avløpsrensingsanlegg som har utslipp til nedbørsfeltet til fjorden.

Den 13.05.2022 mottok Statsforvalteren brev fra Miljødirektoratet med nye føringer knyttet til innføring av nitrogenrensing ved avløpsanlegg som har utslipp til Oslofjorden. I brevet skriver Miljødirektoratet at alle kommuner og IKS som tilhører en omfattende tettbebyggelse innenfor

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no

Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os

Org.nr. 974 761 319

Oslofjordens nedbørsfelt, må forvente at det vil komme krav om nitrogenrensing ved utslipp av kommunalt avløpsvann. Med omfattende tettbebyggelse menes tettbebyggelser med potensiell utslippsstørrelse større enn 10 000 pe (BOF₅).

Som en del av arbeidet med å innføre nitrogenrensing i tettbebyggelser i Oslofjordens nedbørsfelt, vurderte Statsforvalteren at det var behov for mer informasjon fra kommuner med utslipp til resipienter oppstrøms Oslofjorden. Dette var for å få et godt nok kunnskapsgrunnlag til å kunne gjøre en korrekt vurdering av hvorvidt det er behov for å innføre nitrogenrensing i disse tettbebyggelsene. Vi ønsket også mer kunnskap om hvor mye nitrogen som holdes tilbake i vannforekomstene oppstrøms Oslofjorden, hvordan resipientene oppstrøms Oslofjorden blir påvirket av nitrogenutslipp, samlet belastning på disse resipientene og en kost/nytte-vurdering av å innføre nitrogenrensing i tettbebyggelsene.

Gol kommune og Hole kommune var to av kommunene som fikk krav om å gjøre en slik utredning. Utredningskravet ble gitt som et vilkår i de nye utslippstillatelsene til disse kommunene. Begge kommuner påklaget Statsforvalterens vedtak om utslippstillatelse. Ett av vilkårene som ble påklaget var vilkåret om utredning av behovet for innføring av nitrogenrensing for hhv. Gol tettbebyggelse og Hole tettbebyggelse.

Klagesaksavgjørelse

Statsforvalteren mottok 26.06.2024 vedtak fra Miljødirektoratet i klagesaken om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Gol tettbebyggelse. 27.06.2024 mottok vi også vedtak i klagesaken om tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Hole tettbebyggelse.

Miljødirektoratet har opphevet vilkåret i tillatelsene om å utrede behovet for nitrogenrensing, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Miljødirektoratet vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å kunne si at Oslofjorden lider av eutrofi, og at kommunalt avløp er en vesentlig bidragsyter til dette. Utredningsrapporten for ytre Oslofjord slår fast at tilførslene av nitrogen må sees på som et regionalt problem, slik at det generelle nivået av nitrogen i fjorden må reduseres. Et viktig tiltak for å bedre tilstanden i Oslofjorden er å redusere tilførslene av nitrogen til Oslofjorden fra kommunalt avløpsvann i Oslofjordens nedbørsfelt. Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget klassifiseres Oslofjorden som nitrogenfølsom etter avløpsregelverket, noe som etter dagens avløpsdirektiv utløser en plikt for norske myndigheter til å stille krav om nitrogenfjerning for utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelser over 10 000 pe (BOF₅). Dette gjelder også i nedbørsfeltet til slike resipienter.

Statsforvalterens vurdering

Konsekvenser for gitte pålegg om utredning av behovet for innføring av nitrogenrensing

Statsforvalteren vurderer at klagesaksavgjørelsene for Gol kommune og Hole kommune, vil få konsekvenser for påleggene hjemlet i forurensningsloven § 51 som vi har gitt til de øvrige kommunene, dvs. Modum kommune, Nesbyen kommune, Flå kommune, Hol kommune, Krødsherad kommune, Hemsedal kommune, Ringerike kommune og Ål kommune. Det er imidlertid behov for å foreta en konkret vurdering i hver enkelt sak.

Vi er kjent med at det er opprettet samarbeidsprosjekter for å gjøre utredningene det er bedt om i påleggene. Vi anbefaler derfor at dere setter utredningsarbeidene i bero inntil videre.

Videre oppfølging

Statsforvalteren vil komme tilbake til hver enkelt kommune med informasjon om hvordan prosessen med å utrede og innføre nitrogenrensing for deres tettbebyggelse/r vil fortsette. Hvordan dette skal løses vil avhenge av om tettbebyggelsens samlede utslippsstørrelse er over 10 000 pe (BOF₅), eller forventes å bli det innen de neste ti årene.

Statsforvalteren er åpne for å stille til dialogmøter dersom kommunene har behov for dette.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakerliste:

MODUM KOMMUNE	Postboks 38	3371	VIKERSUND
NESBYEN KOMMUNE	Alfarvegen 117	3540	NESBYEN
FLÅ KOMMUNE	Sentrumsvegen 24	3539	FLÅ
GOL KOMMUNE	Gamlevegen 4	3550	GOL
HOL KOMMUNE	Ålmannvegen 8	3576	HOL
KRØDSHERAD KOMMUNE	Kommunehuset Ringnesveien 10	3536	NORESUND
HEMSEDAL KOMMUNE	Hemsedalsvegen 2889	3560	HEMSEDAL
HOLE KOMMUNE	Viksveien 30	3530	RØYSE
RINGERIKE KOMMUNE	Postboks 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS
ÅL KOMMUNE	Torget 1	3570	ÅL